

Posudek vedoucího práce

MARKOVÁ, Naďa. *Mediální gramotnost seniorů. Úroveň mediální gramotnosti seniorů v České republice*. Praha, 2021. 112 s., 2 s. příloh. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Katedra andragogiky a personálního řízení. Vedoucí práce: PhDr. Michal Šerák, Ph.D.

1. Obsah a struktura práce

Téma posuzované práce lze hodnotit jako velmi specifické a z hlediska oborové profilace pracoviště částečně hraniční, přesto však zcela relevantní, navíc s velkou mírou aktuálnosti. Skutečností je, že problematika mediální gramotnosti a jejího rozvoje patří k tradičním tématům spojovaným především s občanským vzděláváním, a jako takovému je mu dlouhodobě věnována dostatečná pozornost i v kontextu andragogického diskurzu. Zúžením perspektivy na seniorskou populaci, a především na problematiku možností měření úrovně zmiňované oblasti funkční gramotnosti, se pak autorka vyhýbá nebezpečí přílišného zabřednutí do detailů této nesmírně komplexní problematiky.

Diplomová práce má rozsah 82 stran výkladu a je rozdělena do pěti samostatných kapitol, Úvodu a Závěru. Text je zpracován komplexně, jednotlivá témata na sebe organicky navazují, výklad je přehledný a logicky strukturovaný. Autorka přistupuje ke zpracování tématu z pohledu širokých oborových souvislostí, což jí umožňuje analyzovat vybranou oblast na základě rozmanitého spektra různorodých aspektů. Cíl je v Úvodu relevantně a srozumitelně formulován.

2. Odborná úroveň

Celý text je pojat velmi komplexně a koncentrovaně. Autorka přistoupila ke zpracování problematiky velmi zodpovědně, včetně kvalitní rešeršní práce, jak je zřejmé z výběru použitých zdrojů. Práce má logickou strukturu, kdy autorka nejdříve představuje ústřední téma mediální gramotnosti v potřebných politicko-teoretických souvislostech, prezentuje jednotlivé přístupy a zásadní strategické dokumenty. Majoritní pozornost je věnována možnostem měření zdravotní gramotnosti a přehledu výsledků vybraných šetření v klíčové třetí kapitole. V tomto kontextu však není zcela zřejmé, jak sama autorka chápe rozdíl mezi nástroji a metodami měření. Bylo by vhodné, aby se k tomuto problému vyjádřila v rámci diskuse u obhajoby své práce.

Následující čtvrtá kapitola poté úvodní teoretická východiska aplikuje na kontext vybrané cílové skupiny. Zde bych poznamenal, že autorkou zvolená kategorizace v rámci subkapitoly 4.3 není právě nejšťastnější, navíc některé z důležitých institucí v tomto přehledu zcela absentují. Z těch nejdůležitějších jmenujme především veřejnoprávní média.

Přirozeným vyústěním celého výkladu je empirická část v podobě analýzy vybraných výzkumů mediální gramotnosti seniorů v České republice. Autorce se celkem úspěšně daří předložit ucelené informace o cílech, obsahu a výsledcích porovnávaných šetření. Celá komparace, včetně závěrečného zhodnocení, je solidně metodicky zpracována a lze ji hodnotit jako informačně přínosnou. Pouze na úvod kapitoly 5.2.3 by bylo vhodné zařadit vysvětlující text.

3. Práce s literaturou

V Soupisu bibliografických citací je uveden vysoce nadprůměrný počet 164 pramenů, včetně přiměřeného počtu cizojazyčných. Jedná se o pestrý a funkční výběr literatury odpovídajícího zaměření a úrovně. Výchozí zdroje jsou uváděny poměrně pečlivě a v rámci celého textu je s nimi řádně nakládáno.

4. Grafické zpracování

Z hlediska grafického zpracování je práce vypracována zodpovědně a nevykazuje žádná závažnější pochybení. Z hlediska struktury je nicméně nevhodně uvedena osamocená kapitola 4.3.1. Zaznamenat lze i neúplnou poznámku pod čarou na straně 22. Nepříliš čtenářsky vstřícná je nízká úroveň rozlišení u některých obrázků (např. obrázek č. 7 nebo 8), u citace na straně 53 jsou nadbytečně uvedeny tři tečky.

5. Jazyková úroveň

Posuzovaná diplomová práce vykazuje solidní jazykovou úroveň odpovídající požadavkům kladeným na tento typ odborné studie.

6. Podněty k rozpravě

a) Jaká je role veřejnoprávních médií v rozvoji mediální gramotnosti? Je někde konkrétně deklarována?

b) Jakými zeměmi či příklady dobré praxe by se mohla praxe mediálního vzdělávání v České republice inspirovat?

7. Závěrečné hodnocení práce

Z celé práce je zřejmé, že autorka se v dané problematice solidně orientuje a celý text vykazuje odpovídající odbornou i stylistickou úroveň. K práci jako celku nemám z formálního ani odborného pohledu žádné závažné připomínky. Domnívám se, že ji lze považovat za celkově vyhovující, a proto ji doporučuji k obhajobě s návrhem klasifikace **velmi dobře**.

V Praze dne 7. června 2021

PhDr. Michal Šerák, Ph.D.